

bureaus met de vraag wat ze bij een overname zouden neertellen voor Visser's bedrijf. Visser: "Ik vond dat zo amateuristisch dat ik er een gespecialiseerd accountantskantoor heb bijgehaald. Ook zij hebben de waarde van mijn bedrijf uitgerekend. Uiteindelijk lag mijn bedrag een stuk lager dan dat van de tegenpartij."

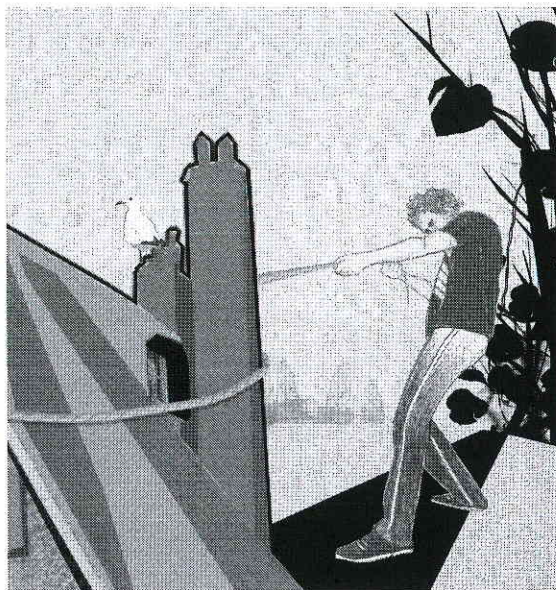
De dikke drie ton die Visser zijn ex-vrouw uiteindelijk moet betalen, is door ordinaire koehandel tot stand gekomen. "Door over en weer bedragen te noemen zijn we tot het eindbedrag gekomen. Het is te veel geld, ik ben akkoord gegaan, omdat ik van de zaak af wilde zijn. De hele procedure liep toen al bijna twee jaar en had veel invloed op mijn dagelijkse leven." Het voortbestaan van zijn bedrijf is nooit daadwerkelijk in gevaar geweest, maar dat het een wezenlijk onderdeel werd van de scheiding heeft hij als zeer pijnlijk ervaren. "De advocaat van mijn ex zei glimlachend dat het me wel voor de wind was gegaan de afgelopen jaren. De lol van mijn zakelijke succes heeft daardoor nogal een wrange smaak gekregen."

Rotte vis

Door het verrekenbeding kan een ondernemer de helft van de bedrijfswaarde aan zijn echtgenote moeten vergoeden. Toch zegt de wet dat de continuïteit van het bedrijf niet in gevaar mag komen. Advocate Veldkamp: "Er is wel een ondergrens, maar deze is relatief omdat er een fictieve, nog niet gerealiseerde bedrijfswaarde wordt vastgesteld. Het is niet alleen de vraag of deze ooit wordt gehaald, ook als het een tijd slechter gaat met de onderneming zal dat bedrag betaald moeten worden." Om dit te voorkomen, adviseren deskundigen om vóór het ja-woord goed door te nemen wat er bij een scheiding moet gebeuren met het bedrijf en de financiën. "Bij een trouwerij houden geliefden zich liever bezig met de bruidsjurk en de voorbereidingen op het feest dan met de inhoud van de huwelijkse voorwaarden. Terwijl een goed gesprek voor de bruiloft eindeloze discussies over tienduizenden euro's kan voorkomen," stelt Tjibbe Boringa, mede-eigenaar van accountants- en mediationbureau Boringa & Lankester.

Het verrekenbeding

- Veel huwelijkse voorwaarden bevatten een verrekenbeding. Volgens dat beding moet jaarlijks het gezamenlijk vermogen worden verdeeld tussen de echtgenoten
- Behalve het verrekenbeding verwijderen uit de voorwaarden, kan ook worden vastgelegd dat bij een echtscheiding het ondernemingsvermogen of de aandelen nooit onder de verrekening vallen (zogenoeten koude uitsluiting)
- Als een ondernemer kan bewijzen dat het bedrijf alleen met privé-middelen is gefinancierd, geldt het verrekenbeding meestal niet
- Voor ondernemers met een goed huwelijk is het aan te raden elk vijf jaar naar de huwelijkse voorwaarden te (laten) kijken om te zien of ze nog aansluiten bij veranderingen in een persoonlijke situatie of in de rechtspraak
- Raadpleeg voor advies een professionele advocaat die is aangesloten bij de Vereniging van Familierechtadvocaten www.ufas.nl, www.afimentatie.nl, www.rechtspraak.nl

In de huwelijkse voorwaarden kan bijvoorbeeld worden vastgelegd dat winst uit onderneming bij een echtscheiding buiten de verdeling blijft. Bij deze zogeheten 'koude uitsluiting' heeft de partner nergens recht op. Dat die clausule ook niet altijd terecht is, ondervond Joost van Essen (45), eigenaar van een bedrijf in de zakelijke dienstverlening, met vijftien medewerkers. "Toen wij gingen trouwen, vond mijn toenmalige vrouw het tekenen van huwelijkse voorwaarden zo'n motie van wantrouwen dat we daar flink ruzie over hebben gemaakt. Ze besloot dat ze helemaal niets meer wilde hebben, zodat zakelijk en privé bij ons extreem goed waren gescheiden." Drie jaar geleden zette zijn vrouw een punt achter hun tienjarig huwelijk. Volgens de huwelijkse voorwaarden zou zij nergens recht op hebben. Maar dat vond Van Essen niet terecht. "Ik heb nieuwe voorwaarden laten opstellen, waarbij zij de helft van alle financiële bezittingen kreeg, op de aandelen na. Gelukkig heeft het goed uitgekapt en heb ik mijn bedrijf kunnen behouden."

Nieuw liefdesgeluk

Van Essen heeft ondertussen weer een nieuwe partner, maar denkt voorlopig niet meer aan trouwen. "Mocht het wel ooit zover komen, dan zou ik in ieder geval veel duidelijkere huwelijkse voorwaarden hanteren. Zo'n scheiding kan ik me niet nogmaals veroorloven. Als ondernemer zou je toch niet getrouwd moeten blijven voor je bedrijf?" Ook Willem Visser heeft nieuw liefdesgeluk gevonden, eind dit jaar stapte hij zelfs opnieuw in het huwelijksbootje. "Anderhalf jaar nadat mijn ex-vrouw is vertrokken, ben ik iemand anders tegengekomen. Ik heb nooit geweten dat een relatie zo leuk kon zijn, nu zie ik pas hoe leeg en kil het vroeger was." In de huwelijkse voorwaarden zal hij laten opnemen dat zijn zaak buiten schot blijft bij een eventuele scheiding. "Dat heb ik al met mijn vriendin besproken, zij snapt dat helemaal."

Om redenen van privacy zijn de namen Willem Visser, Joost van Essen en Petra verzonden